І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь…
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 54. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 23-го БЕРЕЗНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 23, 1966 No. 54. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 22-го березня 1966

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ПРОСИТЬ КОНҐРЕС ВСТАНОВИТИ КОМІСІЮ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ САМОСТІЙНОСТИ. Президент Джансон пише до Конґресу, що треба „пригадати Америці й цілому світові, маєстатичне значення Американської Революції з 1776-го року". Ця комісія має складатися з 17-ох членів із різних ділянок приватного життя, яких найменує Президент; з 8-ох членів — представників урядових аґенцій; по 4-ри члени від Сенату і Палати Репрезентантів. Вона працюватиме зараз після її найменування аж до 1983-го року. На перші два роки її праці Уряд пропонує видати 200,000 дол. Дальші її кошти ще не визначені. „Американська Революція, — пише Президент — це не була лише війна, це була політична подія, це був політичний переворот, це була віра в найвищу вартість і гідність людини, це була ідея, що всі люди були сотворені як рівні і тому мають право на життя, волю і на змагання до щастя". Америка здійснює один пункт своєї спадщини, — пише Президент, допомагаючи В'єтнамові здобути волю.

АНГЛІЙСЬКИЙ КНЯЗЬ ФІЛІП ЗІБРАВ $980,000 НА ДОПОМОГУ ДІТЯМ під час 11-денного „неофіційного" побуту в ЗДА і відлетів до Канади, де має в Торонті продовжувати свою добродійну діяльність. Чоловік королеви Єлисавети ІІ-ої відвідав у ЗДА Маямі на Флориді, Лос Анджелес, Гюстон в Тексасі, Шикаґо і Ню Йорк. В Ню Йорку князь Філіп відбув пресову конференцію. На запит журналіста, чим різниться американська молодь від англійської, князь Філіп відповів дипломатично, що молоді люди в тому самому віці всюди є подібні. „Вони є добрі, або злі, залежно від того, що вони роблять" — казав князь. Англійський князь вдоволений з подорожі по ЗДА. В районі Торонта він має перебувати три дні.

ТРИ НЮЙОРКСЬКІ ЩОДЕННИКИ ОБ'ЄДНУЮТЬСЯ В ОДНУ ВИДАВНИЧУ КОМПАНІЮ. Ці щоденники — це „Ґералд Трібюн", „Джорнал Амерікен" і „Ворлд Телеґрам енд Сан". „Трібюн" появляється вранці, а два інші часописи виходять в пізніших годинах. Після об'єднання „Ґералд Трібюн" мала б появлятися як ранній щоденник, а два інші часописи будуть виходити по полудні під назвою „Ди Ворлд Джорнал". В неділі має виходити часопис, що буде називатися „Ди Ворлд Джорнал енд Трібюн". Плян про об'єднання цих трьох щоденників переслали до Департаменту Справедливости у Вашинґтоні. Робітничі спілки заявили, що після об'єднання не буде жадного договору про працю. Цю справу мусять вирішити перед об'єднанням, що мало б початися 11-го квітня.

В ПЕРШІЙ ДЕКАДІ В БЕРЕЗНІ ЦЬОГО РОКУ ПРОДАЛИ 256,427 АВТ три найбільші автомобільні фірми: Дженерал Моторс, Форд і Крайслер, на 10 відсотків більше, як в першій декаді березня 1965-го року, коли число проданих авт виносило 232,960. Дженерал Моторс продав 68,936 возів, на 6.2 відсотка більше від 1965-го року; Форд — 68,195 (20 відсотків більше) і Корпорація Крайслер — 37,837, на 26 відсотків більше, як в попередньому році. Більший рух в автомобільній промисловості свідчить про збільшування економіки.

У СВІТІ

ФРАНЦІЯ І СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ДОБРОВІЛЬНО ЗАПЛАТЯТЬ свої зобов'язання до Об'єднаних Націй ще в цьому півріччі. Спеціяльна 14-особова фінансова комісія усталила найвищі і найнижчі суми, що їх мають вплатити держави на покриття недобору в цій міждержавній організації. Ці суми хитаються від 31 до 52 мільйонів долярів. Недобір спричинила відмова деяких держав покрити кошти мирних заходів Об'єднаних Націй в Середній Азії і в Конґо.

ПРЕЗИДЕНТ КИПРУ АРХИЄПИСКОП МАКАРІОС ЗАЯВИВ, що проблема Кипру наближається до розв'язки і було б катастрофою відтягати тепер війська Об'єднаних Націй з цього острова. Він сказав, що можна зменшити 5-тисячну залогу військ ОН на Кипрі на половину, якщо кошти не дозволяють втримати її повністю. Рада Безпеки постановила з кінцем червня відкликати міжнародні війська з Кипру.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГАРОЛД ВІЛЬСОН ОБВИНУВАЧУВАВ у передвиборчій кампанії консервативну партію в тому, що її становище дало привід родезійському прем'єрові Ієнові Смітові унезалежнитись від Англії. Вільсон говорив, що уряд Сміта втримується надією, що у виборах переможе консервативна партія, яка піде на перемир'я.

НА МАНІЛІ МІСЦЕВЕ ВОЙОВНИЧЕ ПЛЕМ'Я ВИШКОЛЮЄ американських вояків, як воювати в джунґлях. Місцеві вояки, озброєні в луки і списи, підготовляють американців до важких теренових боїв у В'єтнамі.

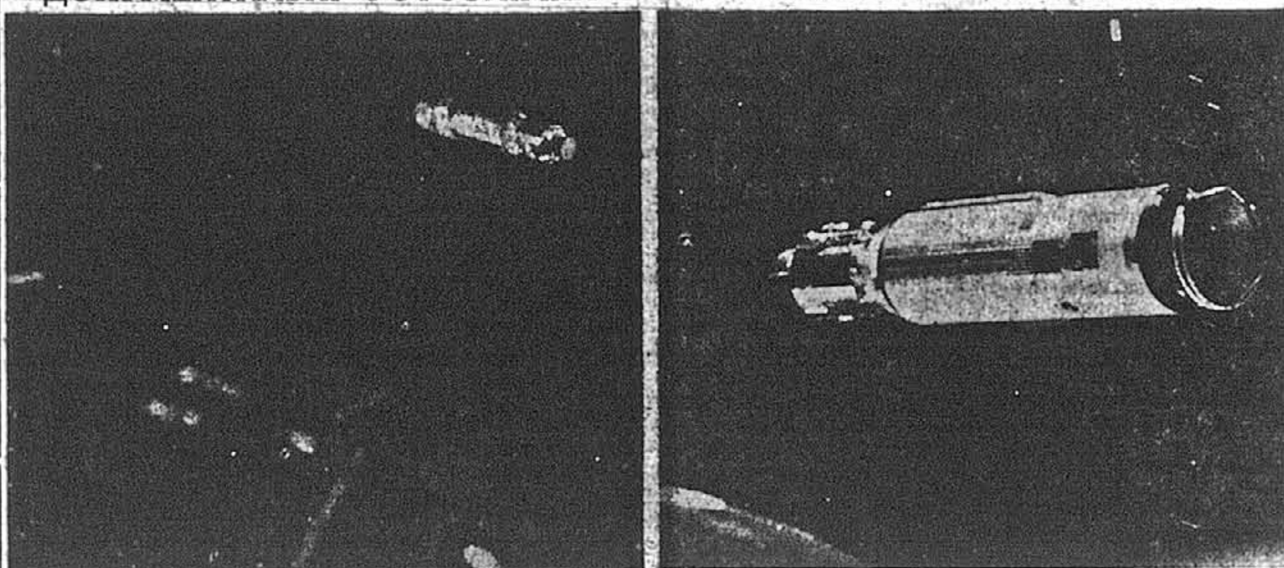
БОЛЬШЕВИКИ ВИПРОБОВУВАЛИ НОВУ НУКЛЕАРНУ ЗБРОЮ в Середній Азії, правдоподібно нову далекосяжну ракету. Про це повідомила сейсмографічна стація в Уппсаля, у Швеції. Це була підземна нуклеарна проба, що дозволена на основі американсько-совєтського договору про заборону нуклеарних наземних випробувань.

25 СОВЄТСЬКИХ ІНТЕЛЕКТУАЛІСТІВ написали звернення до проводу комуністичної партії проти сталінізму. Письменники, вчені, мистці, між якими такі прізвища, як П. Копиця, Ґ. Паустовський, М. Плісецька, зверулись на адресу першого секретаря партії Л. Брежнєва з вимогою, щоб притримуватись засудження політики Сталіна, що було переведене партійним з'їздом ще в 1956 р. В Совєтському Союзі побоюються, що можуть повернутись до влади сталіністи, що їх усунув був від уряду Хрущов.

ЕСПАНСЬКІ СТУДЕНТИ ДЕМОНСТРУВАЛИ ПЕРЕД ПАПОЮ Павлом VI в Римі, вимагаючи більшої автономії для католицької Церкви в Катальонії. В останньому тижні в Катальонії відбувся „сидячий страйк" студентів в монастирі капуцинів у Барсельоні. До монастиря увійшла поліція й арештувала страйкуючих студентів. Студенти вимагали, щоб єпископом у Катальонії був каталонець. Останнім часом помічником єпископа в Барсельоні призначено священика з середньої Еспанії.

СОЦІЯЛІСТИ ЗДОБУЛИ НАЙБІЛЬШЕ МАНДАТІВ у виборах у Фінляндії. На 200 місць у парляменті фінські соціялісти здобули 54, а разом з комуністами, які мають 47 послів, будуть повністю контролювати парлямент. Дотепер у Фінляндії була при уряді коаліція, зложена з Селянської і Центрової партій. Провідником Центру є президент Фінляндії Урго Кекконен. Перемогу лівих партій приписують переходові селян до міст і постійній індустріялізації країни.

ДОКУМЕНТАЛЬНІ ФОТОЗНІМКИ З ІСТОРИЧНОЇ ПОГОНІ У КОСМОСІ

Історичну погоню і злуку в космосі американської космічної кабіни „Джеміні 8" з ракетою „Аджена" утривалено на світлі кольорового фільму, що його тепер показано на телевізії. На цих двох фотознімках видно фраґменти цієї погоні: на першій світлині (зліва) кабіна „Джеміні 8" з астронавтами Скоттом і Армстронґом віддалена від „Аджени" ще на 260 стіп, а на другій світлині (обидві світлини зняті з „Джеміні") видно „Аджену" безпосередньо перед тим як „Джеміні" з нею злучилася.

Президент рекомендує Конґресові закон про опіку над споживачами

Вашинґтон. — Президент Джансон 21-го березня переслав Конґресові окреме звернення, в якому рекомендує схвалити засоби в тому напрямі, щоб охороняти споживачів в найширшому цього слова розумінні. Конґрес мав би прийняти законопроєкт про те, щоб Уряд мав ширші повновласті контролювати ліки, головним чином для дітей, та перевіряти харчі, що є в продажу. Він пропонує, щоб була контроля над пачками із харчами, щоб написи на таких пачках були справедливі і дійсно та речево визначали зміст того, що знаходиться в пачках. Президент поновив свою давнішу пропозицію про те, щоб була контроля над тим, які відсотки побирають від позичуваних грошей. Президент заявляє, що система вільного господарства в цій країні була сперта на дійсних інформаціях про товари, продавані споживачам. Це відноситься і до відсотків, які фінансові фірми побирають від тих, що позичають гроші. Але Президент не пропонує того, щоб позичкові корпорації щороку здавали звіт про відсотки, які вони дійсно стягають від тих, що позичають гроші. Президент порушував цю справу вже в 1964-му році, цього року він згадав про неї в економічному звіті, предложеному в січні Конґресові. Позичкові товариства, автові компанії, які на кредит продають авта, та департаментові крамниці заявилися давніше проти пропозиції Президента. Внаслідок цього законопроєкт сенатора - демократа Пола Даґлеса з Іллиной застряг в Сенатській Банковій Комісії. Законопроєкт в цій справі вніс і сенатор - демократ із Мишиґену, Філіп А. Гарт. Уряд не підтримує жадного з цих двох проєктів, сам Конґрес має вирішити, чи йому подобається якась із цих двох пропозицій. Щодо написів на пачках із харчами, то ці написи мали б мати точні інформації, що знаходиться в пачці, та подавати докладні дані про складники даного харчового продукту. Пачки з харчами мають мати дійсно таку вагу, яка подана на них. Представники опозиційної Республіканської партії — сенатор Еверетт МекКінлі Діркcен і конґресмен Джералд Р. Форд заявили, що вони є проти рекомендацій Президента в справі пачок і позичок. Сенатор Діркcен заявив, що „Уряд хоче стандартувати цілу країну". Адміністрація Харчів і Ліків стверджує, що щороку коло 500 000 дітей проковтують різні отрути, бо ліки для старших не є достатньо забезпечені. В 1964-му році аж 2 100 американців згинули внаслідок того, що припадково спожили отруту. Численні забавки для дітей мають небезпечні для дітей субстанції, і в цій справі треба відповідної контролі.

Совєтський Союз обвинувачує Китай у воєнній провокації

Бонн. — Совєтський Союз в тайному листі, розісланому до всіх комуністичних партій в окремих країнах, обвинувачує Китай у намаганнях спровокувати совєтсько - американський воєнний конфлікт. В листі сказано, що Китай уже двічі відкинув пропозицію конференції представників Совєтського Союзу, Китаю і Північного В'єтнаму в справі війни в Південному Китаю. Північний В'єтнам згодився на таку конференцію. В листі також говориться вперше про постійну допомогу Совєтського Союзу для В'єтнаму. Лише в 1965 Москва дала до диспозиції Ганойського режиму зброю, в тому ракети, танки і кораблі вартости пів більйона рублів (пів більйона долярів). Цей лист совєтських комуністів до „братніх" партій у світі був повністю надрукований в німецькій газеті „Ді Вельт" в Гамбурґу. Там описані заходи Совєтського Союзу для співпраці з Китаєм від упадку уряду Хрущова. Вже в квітні минулого року Китай відмовився співдіяти з Совєтським Союзом в побудові індустріяльних об'єктів, згідно з договором з 1961. В липні Китай вийшов з Інституту для Атомових Досліджень і відмовився співпрацювати в міжпланетній програмі. Китайські комуністи — кажеться у цьому листі — „пропаґують тезу, що конфлікт між Совєтським Союзом і Китаєм можливий". Лист називає „дивовижною брехнею" твердження китайського міністра закордонних справ Чен І з 29-го вересня минулого року, що може заіснувати „координація" совєтських дій в північному Китаю з воєнною аґресією ЗДА проти Китаю.

Лист президента Джансона в справі НАТО

Вашинґтон. — ЗДА розіслали до всіх держав НАТО листа, що є пропозицією відповіді президента Джансона на звернення президента Франції де Ґолля в справі виступлення з цієї організації і відмови приміщення для баз НАТО на терені Франції. Вашинґтон бажає поконсультуватись із усіми членами НАТО в справі дальшої діяльности НАТО. Амбасадори у всіх заінтересованих державах дістали доручення розвідати про становище кожної держави до заяви президента де Ґолля, головно до його пропозиції окремих договорів із окремими державами замість спільного договору, що його забезпечує Атлянтійський Пакт. Американський уряд відкидає можливість окремих договорів, але — заки закомунікує це ще цього тижня Франції — бажає мати опінію всіх заінтересованих держав.

Футболісти УСК-у перемогли Грецько-Ам. СК і ввійшли до Фіналу Сходу

Футбольна дружина УСК-у Ню Йорк виборола цінну перемогу 2 : 1 над Грецько - Ам. СК у півфінальних змаганнях Сходу (гор за Чашу ЗДА), які відбулися минулої неділі, 20-го березня, на грищі Українського Спортового Майдану в Коледж Пойнті, Н.Й. Вислід зустрічі після 90 хвилин гри був нерішений 1 : 1 завдяки вирівнянню, яке здобув для УСК-у на 86-ій хвилині Дж. Янґ. Вже в першій половині зарядженої догривки 2 x 15 хвилин УСК здобув ведення зі стрілу Сметгирста, після чого УСК дальше переважав. На чотири хвилини перед кінцем догривки симпатики дружини греків вбігли на грище та заатакували суддю, який на цьому закінчив змагання. УСК, минулорічний мистець і володар Чаші ЗДА, ввійшов після цієї перемоги до фіналу Сходу в грах за Чашу ЗДА 1966 року.

„Чорноморська Січ", Нюарк, не закінчила своїх мистецьких змагань Американської Футбольної Ліґи з італійською „Ромою". Ця зустріч яка проходила на грищі італійців у містечку Вейн минулої неділі, була перервана на 64-ій хвилині при стані 0 : 2 для „Роми". Суддя Будано вже спочатку зустрічі подиктував оспорюваного карного до „Ч. Січі", з якого італійці здобули перші ворота, і ще перед перервою признав другі ворота до „Ч. Січі", що їх стрілили італійці, заатакувавши воротаря, який держав вже зловленого м'яча. В короткому часі цей суддя виключив з гри двох змагунів „Ч. Січі" за протести проти його рішень. Управа „Ч. Січі" запротестувала ці змагання у проводі Американської Футбольної Ліґи.

Особи у віці 65-ти і більше років мають зголошуватися на лікарську і шпитальну опіку

Ню Йорк. — Як відомо, минулого року Конґрес ухвалив і президент Джансон підписав новий закон про шпитальну і лікарську опіку, з якої можуть користати всі ті особи, які закінчили 65-ий рік життя та більше, і які зголосяться на цю опіку до кінця цього місяця т. зн. до 31-го березня. Всі ті особи, які належали до соціяльного забезпечення і діставали пенсії, дістали формуляри з соціяльного забезпечення, на яких вони мали зголоситися, чи бажають користати із шпитальної опіки, яка буде безплатна, і чи бажають вони забезпечитися на плачення лікарських гонорарів, які треба буде платити. На це додаткове забезпечення треба буде платити по $3 місячно, і стільки ж само місячно буде доплачувати до кожного зебезпеченого Уряд. Уряд соціяльного забезпечення пригадує всім у віці 65-ох і більше років, щоб конче зголосилися до найближчого бюра соціяльного забезпечення та зареєструвалися на шпитальну і лікарську опіку. Хто цього не зробить до 31-го березня, той зможе додатково зголоситися аж в другій половині 1967-го року. Проситься про це повідомити заінтересованих, які самі не читають часописів і не знають про цей новий закон, — корисний для них.

Нюарк вшанував Академією Роковини Шевченка

Нюарк, Н. Дж. (О. У.) — Минулої неділі 20-го березня відбулася в залі Гайскул при вулиці Айві заходом співочого т-ва „Трембіта" під протекторатом місц. Відділу УККА о год. 5-ій по пол. Свят. Академія в пошану Т. Шевченкові. В програмі: американський гимн; Стеценко — Т. Шевченко „Заповіт", відспівав хор „Трембіта"; свят. промову виголосит ред. Б. Кравців; а) М. Лисенко — Т. Шевченко: „Садок вишневий", б) М. Лисенко — Т. Шевченко: „Ой одна я одна", в) О. Бобикевич — Т. Шевченко: „Чого мені тяжко" — відспівала п. А. Гавдяк (сопрано, сольо). Рецитація з поезій Т. Шевченка — п. Ола Кравченко; а) Борофкевич — Т. Шевченко: „Огні горять", б) К. Данкевич — Т. Шевченко: — арія Гната з опери „Назар Стодоля", в) Лисенко — Шевченко: „Гайдамаки" (арія Яреми) — відспівав Лев Рейнарович (сольо, баритон). Д. Січинський — Т. Шеченко: „Лічу в неволі" — соліст Р. Осадчук, — виконав хор „Трембіта" Д. Січинський — Т. Шевченко: „Дніпро реве" (соліст Лев Рейнарович) — виконав хор „Трембіта". Муз. керівник хору „Трембіта" — д-р Г. Соневицький, акомпаніямент для хору — — п. М. Павловська, акомпаніямент при сольових виступах — Ґ. Вольц. Академію закінчено відспіванням національного гимну.

Канцлер Стемфордської Дієцезії візьме участь у похоронах сл. п. Василя Мудрого

Ню Йорк, вівторок 22-го березня. — З Українського Конґресового Комітету інформують, що в похоронах сл. п. Василя Мудрого візьме участь канцлер Стемфордської дієцезії о. шамбелян Іван Стах, який репрезентуватиме Владику Йосифа Шмондюка. На панахиді сьогодні, у вівторок 22-го березня, що буде відправлена в похоронному заведенні В. Ковальчика при 107 Йонкерс евеню в Йонкерсі, К.Й., о год. 8-ій ввечері, співатиме нюйорський хор „Думка". Похорон відбудеться т середу, 23-го березня о год. 9-ій рано із згаданого похоронного заведення до української католицької церкви св. Михаїла в Йонкерсі й опісля на цвинтар „Мавнт Говп". Смерть Василя Мудрого, колишнього головного редактора львівського щоденника „Діло", голови Українського Національно - Демократичного Об'єднання та Української Парляментарної Репрезентації в польському соймі, як і видатного та передового діяча на еміґрації, відбилася найширшим відгомоном не тільки серед українського, але й американського суспільства. Довшу вістку про життя і діяльність покійного ред. Василя Мудрого в Західній Україні, на еміґрації в Европі та на місці свого нового поселення в Америці подав „Ню Йорк Таймс" та інші часописи, поміщуючи також світлину цього видатного діяча. З уваги на панахиду, заповіджені на вівторок 22-го березня чергові наради Комітету для 100-долярового бенкету в Ню Йорку в честь кардинала Йосифа не відбудуться, натомість відбудуться в тому самому часі й місці тиждень пізніше — інформує голова Комітету д-р Ярослав Воєвідка.

Д. Шмаґала переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНС в Клівленді

Клівленд, Огайо. — Дмитро Шмаґала, головний радний Українського Народного Союзу та один з найвидатніших його діячів-піонерів, був однодушно переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНС в Клівленді в результаті загальних зборів цього Комітету, що відбулися тут у приміщеннях Українського Народного Дому минулої неділі, 20-го березня 1966 по полудні, з участю головного касира Романа Слободяна, головної радної пані Осипи Олінкевич-Михайленко та обласного організатора УНС Володимира Гірняка. До очолюваної гол. радним Дмитром Шмаґалою управи Комітету, крім нього, були обрані: проф. М. Пап і п. Кость — заступники голови, Я. Кравчук і Марія Федик — секретарі в українській і англійській мовах, Іван Попович — касир, Михайло Молеський — імпрезовий референт, проф. Роман Чучкевич — організаційний референт, Г. Голубець — пресовий референт та Степан Мотривич і Катерина Мураль — члени. Обрано також Контрольну Комісію в складі: п. Ковалисько, Вол. Владика та Степан Погонек. У зборах взяло участь 42 репрезентанти Відділів та делеґати на конвенцію. Приявний на нарадах гол. касир Роман Слободян виголосив доповідь про минуле і майбутнє УНСоюзу, звертаючи окрему увагу на нові організаційні, фінансові та культурні досягнення УНСоюзу в останньому часі. Приявні ентузіястично привітали опубліковану УНСоюзом книжку „Маємо Кардинала" в українській і англійській мовах з прибутком з продажу призначеним на фонд Українського Університету в Римі. Обласний організатор Вол. Гірняк доповідав про успіхи й недотягнення перед конвенційної організаційної кампанії УНС минулого року та про організаційні обов'язки Відділів і, зокрема, обраними ними конвенційних делеґатів у теперішній конвенційній кампанії.

Репрезентанти УНС виступали на радіопрограмі в Питсбурґу

Питтсбурґ. — Два репрезентанти Українського Народного Союзу, його головний предсідник Йосип Лисогір та голова Окружного Комітету Відділів УНС Західньої Пенсильванії Чарлз Сашко виступили минулої неділі, 20-го березня, о год. 1-ій вполудне на відомій також і поза Питсбурґом радіопрограмі інж. Михайла Комічака. П. Сашко в своєму виступі закликав усіх членів УНС і громадян, які досягнули 65-ий рік життя, щоб доконче перед кінцем цього місяця зголосилися - зареєструватися до „Медікер", урядової програми медичної опіки над старшими віком членами. Хто з цих громадян до кінця цього місяця не зареєструється, той може втратити право на таку опіку на 18 місяців або й більше. Головний предсідник Йосип Лисогір, який перебував у Питсбурґу на нарадах Окружного Комітету Відділів УНС, взявши попереднього дня, в суботу 19-го березня, участь у нарадах Окружного Комітету Відділів УНС в Янґставні, Огайо (довша інформація про ті наради буде надрукована в завтрішньому числі „Свободи"), дав на радіопрограмі її керівникові інж. Комічакові інтерв'ю про УНСоюз, його недалеку 26-ту конвенцію, про стан членства і розвиток УНС в Західній Пенсильвенії, про недалекі крайові змагання членства УНС в кругляx, що відбудуться в Аліквіпі, та про інші актуальні справи і завдання УНС. Свій виступ закінчив п. Лисогір подякою керівникові радіопрограми інж. Комічакові, який завжди й радо дає нагоду діячам УНС, як і інших організацій порозумітися при допомозі його радіопрограми з найширшими колами місцевого громадянства.

Іван Зазворський з Аллентавну вдесяте обраний на голову Союзової Округи

Аллентавн, Па. — В суботу, 19 березня 1966 року, тут у приміщенні Українського Парафіяльного Центру відбулися річні загальні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Лігайвелівської округи, які на десятий з черги рік обрали найвизначнішого місцевого союзового діяча, від п'яти років члена Клюбу Заслужених Союзівців, Івана Зазворського, на свого голову. У зборах взяли участь 25 представників 9 Відділів — при двох Відділах незаступлених, в цім 9 конвенційних делеґатів округи. Збори відкрив п. Зазворський, який привітав приявних гол. секретаря УНС д-ра Ярослава Падоха та обласного організатора Степана Гавриша, і склав справоздання з праці округи в минулому році та останніх приготувань Відділів округи до недалекої конвенції УНС. Після дискусії і прийняття звідомлення управи, окремо обрана прези-

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чолонків 1 відкл — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Міжнародні зобов'язання ЗДА

У своїй інавгураційній промові в 1913 році, за рік перед вибухом світової війни, президент Вудро Вільсон ні одного слова не сказав про міжнародні проблеми, обмежуючись виключно плянами внутрішньоамериканської політики. Вже у 1936 р. президент Франклін Рузвелт, почінаючи другу каденцію своєї президентури, лише один раз, і то загально, згадав про світові справи. Ці два приклади двох великих американських президентів, діяльність яких — не зважаючи на їх наведені промови — мала вирішальне значення для світових проблем, вказують, як американська політика трималась послідовно напрямних першого президента Джорджа Вашінгтона, який у своїй прощальній промові сказав: „Головна засада в наших відносинах з іншими державами полягає в тому, щоб розбудувати наші торговельні зв'язки і не мати з тими державами ніяких політичних зв'язків".

Ця головна засада американського ізоляціонізму вмирає на наших очах. Недавно американський Конгрес ухвалив бюджет на допомогу закордонові, зокрема, спеціяльно для В'єтнаму, відкладаючи на другий плян актуальну внутрішню справу боротьби з бідністю. Друга світова війна, яка загрожувала свободі всього світу, включно з Америкою, вилікувала ЗДА від ізоляціонізму. ЗДА мають тепер зв'язки з цілим світом, що більше — як найпотужніша держава, вони мають зобов'язання перед цілим світом. В противагу до повної байдужости супроти Ліґи Націй у період між двома війнами, ЗДА були першим ініціятором і душею Організації Об'єднаних Націй. Союзники, які спільно боролися проти нацизму в другій світовій війні, поділилися після війни на два ворожі табори. Новий комуністичний імперіялізм став новою загрозою для всього світу. ЗДА вийшовши з останньої війни найсильнішими, очолили провід вільного світу.

Для осягнення своїх цілей комунізм стосує мілітарний наступ, інфільтрацію і підступ. В такій ситуації ЗДА створили стратегію спільної безпеки, в якій для кожної держави є своє місце в обороні своїх власних прав і прав усього вільного суспільства народів. Саме в цій акції об'єднання народів для мирного життя і оборони проти уже двох комуністичних агресорів: московського і китайського ЗДА є головним організатором і провідником. В 1947 р. ЗДА увійшли до союзу 18 американських держав для спільної оборони, а від 1948 р. є провідником 21-членної Організації Американських Держав. Разом із Канадою і 13-ма европейськими державами ЗДА творять оборонну систему НАТО, з 7-ма азійськими державами — Організацію Південно - Азійського договору, а з Австралією, Новою Зеляндією і ще чотирма державами — Організацію Центрального Договору.

Провідна роля ЗДА і в Об'єднаних Націях, де важливе не лише мілітарна, але й передусім фінансова сила. Лише завдяки фінансовій допомозі ЗДА могли піднятися з воєнного упадку европейські й азійські держави. Навіть Німеччина, що була головним ворогом у другій світовій війні, завдяки ЗДА прийшла до добробуту. ЗДА мали вирішний голос у всіх післявоєнних конфліктах: Берлін, Корея, Ливан, Суезький Канал, Крита, Конго. І коли, бувас, стратегія об'єднаної безпеки не діє, ввесь тягар боротьби спадає на ЗДА. Так і тепер американський вояк своїм життям захищає свободу в'єтнамського народу в ім'я цієї спільної безпеки. Американські зобов'язання у світі великі, і завдяки їм ми користаємо з мирного життя.

Людина, що мала відвагу

Після недавньої смерти президента Української Народньої Республіки в екзилі д-ра Степана Витвицького та цілого ряду інших видатних своїх громадян, велика Українська Громада по обидвох боках океану знову в жалобі, проводячи в останню дорогу сл. п. Василя Мудрого, першого громадянина Західньої України між двома світовими війнами. Багато слів сказано й написано про покійного Василя Мудрого ще за його життя: він же був суспільною фігурою першої ваги, як це більшість із нас знає. Коли ж його вже немає між живими, хотілося б звернути увагу, зокрема, на одну його прикмету, яка робить людей великими, навіть героями. Це — відвага.

Василь Мудрий мав відвагу і рідкісне почуття громадської відповідальности. Він мав відвагу мати свою власну думку, її висловити й обстояти. Що більше, мав відвагу навіть признатись до помилки. Для редактора, публіциста, політичного та суспільного діяча це одна з найрідкісніших і найбільших чеснот.

Треба було мати „цивільну відвагу", щоб після бурхливих часів „пацифікації" Західньої України польським окупантом перебрати на себе провід і відповідальність за найбільш непопулярну тоді „нормалізаційну" політику. Дивлячись з перспективи часу, ми не маємо жадного сумніву, що єдиним мотивом тієї політики була думка про добро, а навіть рятунок свого народу. Інша справа, чи така політика досягнула свою мету, але на неї тоді було тяжче рішитися, ніж її відкинути.

Другий, подібний приклад — це відвага Василя Мудрого заявити — разом з тодішнім Митрополитом Андреєм — в імені українського населення законну льояльність польській державі тоді, коли ця держава вже розліталася під ударами гітлерівських бомб. Для кожного, тим більше такого політика, як Василь Мудрий, було ясно, що воєнна змова Гітлера із Сталіном може закінчитися тільки розгромом Польщі, і в таких обставинах можна було вважати „самогубством" ставати по боці засудженого на смерть. Василь Мудрий мав відвагу це вчинити з єдиною тоді думкою: рятувати від, здавалось, неминучого погрому population західньоукраїнське населення.

Очевидно, що коли Василеві Мудрому не забракло відваги до таких рішень, то тим більше не бракувало йому відваги в усіх інших справах. Не тому, що пишемо коментар про людину, яка лежить у домовині, але з глибокого переконання, що повна віддданість справі свого народу просвічувала важкий життьовий шлях Василя Мудрого, і вона, ця відданість своєму народові, давала йому відвагу для його аж до самозаперечення сміливих слів і діл.

Така людина за життя здобуває собі любов однодумців і респект та пошану противників, а після смерти входить до національного пантеону і назавжди залишається світлим прикладом для тих, що залишаються, і тих, що прийдуть після неї.

А. Заліпський

НА ВНУТРІШНЬОМУ ФРОНТІ

На внутрішньому фронті, отже на всій території ЗДА із столичним містом Вашінгтоном, ідуть завзяті змагання за долю Південного В'єтнаму і проти військових операцій американської армії в цій країні.

Людський потенціял опозиції розміром невеликий, але він має до свого розпорядження переважну і дуже впливову частину великої преси, радіо і телевізії, які докладно інформують про кожний виступ своїх однодумців і при кожній нагоді накидають громадянству свої домагання.

В останніх місяцях опозиція висунула нові кличі і зосередила свою кампанію в Конгресі ЗДА, маючи там кількох симпатиків. Сенатори Морс, Ґрінінґ, Фулбрайт і кілька інших почали при кожній нагоді виступати із заявами, що Америка веде нелегальну війну у В'єтнамі, що вона порушила міжнародне право та свою конституцію, бо, мовляв, Конгрес ніколи й нікому не виповідав війни у Південній Азії.

Головний натиск покладено на те, щоб викликати в громадянстві страх перед третьою світовою війною, мовлявь, червоний Китай неминуче до неї приступить із своїми незчисленними суходільними арміями, а згодом також приступить і Совєтський Союз із своєю атомовою зброєю. Одночасно висунено категоричну вимогу признати комуністичномуВ'єтконгові право на окрему делегацію в майбутніх мирових переговорах і вже тепер або дещо пізніше ввести його представників до уряду в Сайґоні.

Такі і подібні твердження викликали гострі відповіді інших сенаторів. Сенатор Лонг з Люїзіяни заявив:

„Ці адвокати відступу, поразки, капітуляції і національного безчестя не роблять доброї прислуги нації, наганяючи на неї перебільшений страх перед червоним Китаєм. Я не трактую нашої нації як міжнародного переступця, як це робить сенатор з Орегону (Морс), і не уважаю її за міжнародного агресора, як це робить сенатор з Аляски (Ґрінінґ). Ми є членами південно - азійського оборонного договору, що уповноважує ЗДА допомагати нападеному членові цього договору. Тонкінська резолюція Конгресу з серпня 1964 р. надіяла Президента ЗДА правом уживати всяких засобів, щоб спинити комуністичну агресію у Південному В'єтнамі. І тоді, коли наші вояни змагаються на побойовищах, ми повинні мати почуття відповідальности і не робити нічого, що ділить націю і вносить серед неї замішання. Якщо наша армія буде побита і знеславлена, то це станеться не у В'єтнамі, а таки тут, у Вашінгтоні. Пейпінг і Ганой приходять до переконання, що треба тільки витримати, і Велика Американська Република втратить віру в перемогу, її воля заломиться, і вона безславно покине Південний В'єтнам".

Велику баталію підготовив сенатор Фулбрайт у сенатському комітеті для закордонних справ. Він зарядив публічні переслухання на тему В'єтнамської війни і подав про дуже широку телевізійну передачу цих переслухань. Він і його однодумці сподівалися, що два свідки по лінії опозиції скритикують політику уряду у В'єтнамі, а два свідки, представники адміністрації, обороняючи її, не скажуть нічого нового, бо президент Джансон дуже чітко і основно з'ясував цілі засоби американської політики. Вони думали, що в такий спосіб понад голову уряду дістануться до мільйонів громадян і перетягнуть їх на свою сторону.

Одначе всі ці задуми лібоіберальної опозиції провалилися по всій лінії. Генерал Ґевін підкреслив, що ЗДА не повинні дати втягнути себе у велику суходільну війну в Азії, що ЗДА повинні закріпитися у відповідних енклявах і з них вести оборону.

Колишній амбасадор Кеннан, що його ліберальний табір довший час рекламував як найбільшого знавця комуністичних справ, заперечив тільки свою теорію стримування, кажучи, що треба окопатися і чекати.

Обидва ці свідки ні в чому не помогли опонентам в їх домаганні, щоб ЗДА вийшли з В'єтнаму. Навпаки, вони підкреслювали факт, що ЗДА є вже у В'єтнамі, що вони не можуть вийти з нього без гідної поліпади незалежности цієї країни. Амбасадор Кеннан заявив одверто, що він не знає докладно азійських справ, а зокрема справ В'єтнаму, бо за ввесь час своєї праці в Державному Департаменті, а й амбасадор в СССР і Югославії, ніколи з ними не зустрічався. Що більше, наприкінці свого переслухання він сказав:

„Я бачу у В'єтконгу банду безжалісних і жорстоких фанатиків, збаламучених і задурманених пропаґандою, брутальних, деспотичних і диктаторських в осягненні своїх цілей. Не думаю, щоб я мав до них будь-яку симпатію. Я переконаний, що їхнє домагання репрезентувати нарід Південного В'єтнаму не має основ, є арогантне і обурливе. Країна, що попала б під їхню владу, знайшла б у мене найглибшу симпатію. Я сподіваюся, що до цього ніколи не прийде".

Ця характеристика б'є немилосердно всіх тих, що останнім часом так розпиналися за В'єтконгом, хочуть бачити його делеґацію при конференційному столі, хочуть допустити його до співвлади в Південному В'єтнамі.

Кредити на військові потреби у В'єтнамі приняв Конгрес ЗДА майже одноголосно: в Палаті Репрезентантів 392 голоси були за, а 4 — проти, в Сенаті 93 — за, а 2 — проти. Приблизно в такому самому відношенні відкинув Сенат внесок сен. Ґрінінґа, щоб без згоди Сенату Президент не мав права посилати рекрутів до В'єтнаму, і внесок сен. Морса, щоб Сенат відкликав Тонкінську резолюцію, що про неї вище згадувано.

Одначе найгостріша і найбільш речева критика лівих лібералів вийшла з їхнього середовища, від С. Солцберґера, співвласника щоденника „Ню Йорк Таймс", що вмістив там свою статтю „Найважніша битва". Солцберґер перебуває постійно в Парижі, і може бути, що з його обсерваційного пункту йому легше було спостерігати всі недоречності ліберальної опозиції, яку послідовно він і веде згаданий вище щоденник. Він пише:

„Воєнні акції союзників у В'єтнамі виявляють ознаки постійного поліпшення, але в боротьбі у Вашінґтоні бачимо ознаки великої поразки. Генерал Тейлор мав рацію, твердячи, що Франція програла війну не в Індо-Китаї, а в Парижі. Тому, що деякі критики Уряду запевнялись, що вони розуміли за нього, приглянемося їхнім поглядам. Найвизначнішим в очах лібералів є Дж. Кеннан, творець політики здержування Росії, і В. Ліпман. Амбасадор Кеннан вірить, що ми повинні дещо засопкотися, менше боятися того, що дістся в малих країнах Азії і Африки, і не показувати себе як слона, що настрашився миші, хоч я далекий від того, щоб силу і вагу червоного Китаю порівнювати з цим малим сотворінням. В. Ліпман мало знає Азію, і зовсім нічого не знає про В'єтнам. Його порівняння ЗДА з Китаєм, а червоних китайців — із слоном є несвітнечею. Якби південно - азійський острів попав під владу Китаю, то за ним пішла б скоро Індонезія, а Філіпіни та Австралія були б дуже загрожені. Сен. Ґрінінґ жадає, щоб Президент був позбавлений права посилати рекрутів до В'єтнаму, тобто хоче, щоб ми мавпували дії Франції, які привели її до катастрофи в Дієнбієнфу. Сен. Р. Кенеді пропонує включити комуністів до уряду в Сайґоні. Мені здається, що було б далеко чеснішою пропозиція кинути Південний В'єтнам напризволяще і не заострити нікому голови переговорами. Після останніх дебатів в Конгресі залишився глибокий сумнів щодо нас самих і знання світу, в якому живемо. Ми подали нашому Президентові плитні баналяності замість здорової поради. Ці дебати позначаються браком знання, пристрастю, безвиглядністю, пустою амбіцією і бажанням понизити президента Джансона. Пейпінг і Ганой напевно будуть вдоволені, що їхні цілі зійшлися з поглядами наших нічогонезнайків і наших всезнайків".

В. Ліпман у 1947 р. противився політиці президента Трумана в Греції такими самими арґументами, якими тепер користується проти участи американського війська в В'єтнамі: мовляв, це — громадянська війна, до якої ЗДА не мають права мішатися, мовляв, насамперед потрібні вияснення від СССР та його сателітних держав, і лише після того треба рішатися на якийсь крок. На щастя, президент Труман не послухав його поради і врятував

(Закінчення на стор. 3-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДО СТАТТІ „ДЕ ПОДІЛИСЯ МІЛЬЙОНИ УКРАЇНЦІВ?"

Під таким знаменним заголовком в чч. 49, 50 і 51 „Свобода" інж. І. Лучишин помістив свою статтю, що навівас жах на читача. Українське громадянство повинно бути вдячним шановному авторові, що завдав собі труду призбирати матеріял і подати нам до відома наслідки московського геноциду супроти українського народу. Потрясаючий цей матеріял і незмірної ваги обвинувачення москалів перед світовою трибуною за злочин, доконаний на нашому народі. Автор цих рядків уже кількома навороотами на сторінках нашої преси звертав увагу на те, що ми 50 років кричимо про 45-мільйоновий український нарід так, ніби ми залишилися в замороженому стані й стоїмо на місці. Свого часу я писав, що коли б узяти царську статистику з 1896 чи 1897 років, то, йдучи по наймешній лінії приросту населення, нас мало б бути тепер понад 80 мільйонів. На 1950-ий рік виходило б щось із 72 мільйони.

Шановний автор добре зорієнтований, має вже певні матеріяли і дуже добре було б, якби він опрацював докладну статистику українського народу на всіх етнографічних теренах від загладного мною часу. Ці статистичні дані в формі брошури треба було б розіслати по всіх часописних видавництвах, до ОН, по всьому світі, а головно до тих афріканських країн, по які посягає хижацька московська рука.

Маючи в руках таку брошуру, як один із найбільш переконливих обвинувальних документів проти Москви, проти шовінізму та імперіялізму москалів, ми могли б виконати супроти людства знаменну ролю і причинитися до розвалу останньої тюрми народів, а тим самим і до визволення нашого народу з кігтів московських бандитів. Геноцид, доконуваний Москвою над українським народом, це ганьба для всього цивілізованого світу, що спокійно до нього приглядається. Заразом це є мементо морі для цивілізованого світу.

Ми мусимо докласти всіх зусиль, щоб ця брошура чимскорше дісталася в руки всіх народів світу. Це наш святий обов'язок, який ми, як політична еміґрація, мусимо виконати. На це чекає наша розп'ята батьківщина, в московській наайдани закутий наш рідний народ, якому большевики заткали уста, а їхні підпомагачі, всякі шелести, помагають із рідного брата стягати останню свитину.

(пяк)

Леся Лисак

МАЛИЙ ЕПІЗОД

Відчинили двері, і ви увійшли в хату. Вас привела сюди „звичайна справа". І поки господар дому розшукував папери, що ви по них прийшли, до вас наблизилося дитинча. Воно вийшло, мабуть, із сусідньої кімнати, бо в першій хвилині ви його не запримітили.

Як годиться в таких випадках, ви погладили його по голівці й спитали: „Як тебе звуть?" — Хлоп'ятко назвало своє ім'я. — „А скільки ж тобі рочків?" — запитали ви. — „Чотиря", — була впевнена, навіть трішки гордовита, відповідь.

Певно, тому, що ви були трохи втомлені, вам видалось, що ви не почули добре. Ви ще раз обкинули оком малесеньку фігурку й повторили: „Чотири?"

З сусідньої кімнати долетів сміх батька. „Вам, здається, трудно повірити, що йому всього чотири роки? Пождіть — ви ще не таке почуєте".

Хлоп'ятко, підсуваючи вам стільця, сказало діловито: „Прошу, сідайте. Тато зараз прийде".

Ви ще не вспіли сісти, а перед вами на столі вже появилася книжечка з образками, і малесенький пальчик почав перекидати сторінки: „Бачите — це ведмідь. Страшний звір. А тут чоловік по линві дряпається на гору"...

Ви були заскочені. В теперішніх часах чотирирічні хлопчики звичайно бавляться іграшками — і книжок нікому не підсовують. Та поки ще вспіла промайнути ця думка, голосок виразно запитав: „Хочете, може, щоб я прочитав вам „Пригоди Юрчика Кучерявого"?".

Вам таки хіба причувається. Хлопчик, що йому всього чотири рочки, хоче читати вам віршоване оповідання. Адже такі малята ще не вміють читати!..

Звідкілясь узялася книжечка, манюсінькі пальчики перегортають сторінки, двоє оченят вдивляються у вас — і голосок рівненько і чітко починає „читати"...

Тобто — він не читає, він напам'ять говорить вірш, перегортаючи сторінки.

Щось здавлює вас у горлі. Вам стає якось дивно. Ах, правда, ви завжди почуваєте себе так, коли знечев'я вас охопить зворушення...

Батько хлопчика кладе перед вами папери, що ви по них прийшли, і говорить: „Він уже кільна книжечок знає напам'ять. Моя дружина читає йому, а він заучує".

Ваші думки миготять одна за одною: „Незвичайна дитина... незвичайна родина ... батьки, що знаходять час і мають охоту..."

Господар хати, ніби відгадавши дещо з ваших думок, додає: „Моя дружина не працює". А потім з вибачливою усмішкою: „І в нас нема телевізора... Час знаходимо, бо треба".

Як він це просто сказав про те, що дитині треба читати книжки рідною мовою! Жадних патетичних фраз, жадних окличних, банальних — і при тому порожніх — заяв.

Ви гладите на прощання малу голівку, що „прочитала" вам пригоду Юрчика Кучерявого, кажете батькові „допобачення" — і за порогом вас зустрічає холодний вечір. Щойно тоді ви підносите до очей хусточку. Ні, ні, це не сльози, це, мабуть, від холоду. Ви ж не тому зворушилися, що почули як „уміє читати" чотирирічне дитинча... І зовсім не тому, що побачили батьків, які хочуть, щоб їхні діти дорожили тим, що їм найдорожче. Щоб діти — українські діти від найменших років почували себе... українцями.

Ага, що ще сказав батько? Що їхній малий синок не знає досі іншої мови, крім рідної? Нічого, він навчиться, напевно скоро навчиться. І напевно не буде в нього „акценту", якого дехто з батьків так побоюється...

Крізь холодний присмерк вам наче блимнуло якесь світло у вікні. Так, це було світло у вашій кімнаті, там, давно, далеко, коли ви ще були дитиною... При кафтовій лямпі ви так само, як цей чотирирічний, „читали" про нечемне вороня... Здається, Вільшенка, правда? Ще ви були тоді старші — вам було п'ять років! Ах, як усі тітки, вуйки, всі приятелі ваших батьків захоплювалися вами! Тоді було модне слово „вундеркінд" — і вас так називали!

Ви всміхаєтесь. Який там „вундеркінд" з вас! Звичайна людина. Але правда — ті дитячі книжечки таки залишили багато. Вони допомогли розвинутися в тому почуттю, що його зовуть „любов'ю до рідного". Хто знає, чи коли б ви не читали стільки книжок у дитинстві, чи любили б ви тепер? Вже кажуть, що те, що людина пережила в дитинстві, залишає по собі дуже тривкий слід.

Нічого дивного, що вам того вечора це „треба було" вступити до книгарні. А ще менше дивне, що, вийшовши звідтіля, ви винесли в руці дві книжечки. Одну для маленького хлопчика, а другу для його ще меншої сестрички, які мешкають на долині міста.

І нічого дивного, що вам уночі приснилися знайомі рядки із „Нечемного вороняти".

„ПОЧЕКАЮ... ПОДУМАЮ..."

Його прізвище Гетало. Петро Гетало. 25 років. Ударник Харківського тракторного заводу. Дружинник.

Ось як його вербували в партію („Молодь України" 2 березня):

„ — Слухай, Петре, — якось сказав йому парторг. — Як у партію — думаєш?

— Почекаю.

— За тебе поручиться кожен комуніст.

— Ще подумаю."

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Родинна хроніка з життя подільського духівництва минулого століття

(11)

Братова

Тоді, як прадідові дочки віддавалися одна за одною, дочки польни братової безнадійно дівували — не було для них жадних перспектив. Одно, що убогі, але головне, що поляки бойкотували кожного, хто переступив закони і звінчався із схизматиком. І хоч дочки з такої родини були по матері католички і ходили у неділі і свята до костьолу, кожний поляк ставився до них з погордою. Не кажучи про дідичів, ніякий управитель чи економ або навіть простий ремісник з поляків не взяв би собі таку дівчину, хоч мати її походила з шляхетського роду. Кандидат на попа, хоч би й хотів, не смів одружитися з католичкою. Отже, становище було безвихідне. Ще якби то було в більшому містечку, де трапилися люди заїжджі або який військовий — мрія провінціяльних дівчат. А тан безвиїзно в глухому селі минали молоді літа і гасли надії. Бідна мати добре усвідомлювала своє становище, але не знала, як з того вийти. Ясно було, що панночки мусять десь зустрітись з якимсь відповідним товариством.

Отже, коли рознеслася вістка, що в Ярмолинцях з нагоди військових маневрів буде великий баль, бідна вдова заметушилася і вирішила за всяку ціну вивезти своїх дочок на той баль. За тяжкі гроші справила доньками ефектовні сукні (хай хоч раз у житті побачать правдивий баль!), убівала прадіда дати коні і поїхала з двома старшими доньками. На готель грошей у них не було, жидові в заїзді також треба було заплатити, тож прадід, знавши їхнє становище, порадив спинитися у савинецького ремісника-юхтаря, з яким мав свої рахунки і в якого завжди сам спинявся. Була у того юхтаря нова простора хата, де можна було спокійно переспати, а що там у дворі повно всяких шкур і що від тих шкур трохи заносить смородом, то на то вони й шнури, свідомі селили. Зрештою, то нікому не може пошкодити. А молодиця у юхтаря привітна, напевно нагодує і ласкаве слово гостям скаже без усяких грошей, бо то ж свої люди з Савинець.

Ось там і спинились. Вирядилися на баль, як пишні, заможні панночки, очі їм горіли, личка палали, де ж такн — перший баль у житті! Знали вони добре, що то єдиний їх баль, від якого не станеться чудо, яке змінить усе їх життя.

Баль їм дійсно вдався, хоч не були вони красунями, але туалети і поводження принесли їм успіх. Особливо від старшої панночки Зосі не відступав гарний юнак, по якому зразу було видно освічену й заможну людину.

Баль кінчався. Мати постаралася з дочками непомітно зникнути, щоб, бува, молодик не запропонував допровід та не побачив, де вони, нещасні, спинилися. Ту ніч майже не спали з великого хвилювання. Мати вирішила їхати якнайраніше. Якщо молодик схоче, нехай напише в Савинці. Дівчина, на пораду матері, встигла, наче ненароком, сказати, що вони з Савинець.

Ранком дуже спішилися. Але молодиця не хотіла їх пустити без солідної перекуски, принесла велику миску борщу та паляницю з часником — не судіть, люди, чим хата багата, тим і рада. До делікатесів у Савиницях не звикли, тож пустилися з охотою до тої хлопської страви. А тут у двері хтось застукав, і переляканий господар - юхтар з низькими поклонами впустив у хату важного пана.

На порозі став вчорашній юнак з китицею квітів та чудовою бонбоньєркою. На плечах — розкішна шинеля. Скинув ту шинелю на руки юхтареві, бож, очевидно, звик, що одежу приймає льокай.

Увійшов, глянув — і зразу все зрозумів...

Хоч він і пані з панночками були добре виховані і вміли опанувати себе в кожних обставинах, легка і приємна розмова раз-у-раз уривалася. Пані зразу зорієнтувалася, що все пропало, і її охопив такий безмежний жаль, що вона ледве-ледве вдержувала сльози. З милою усмішкою пояснила, що вчора всі помешкання в містечку були зайняті, і вони мусіли зупинитися в цій дірі, але зараз вони дуже поспішають.

Він подякував панночці за незабутній вечір, обіцяв написати, а тепер не сміє їх вдержувати, бо, дійсно, розуміє, як їм тут мус бути неприємно...

Відійшов. Розгублена молодиця збирала посуд, відчуваючи, що сталося щось недобре. Сумні гості ні в тих ні в сих поспішили від'їхати. По дорозі плакали гіркими сльозами. Ті рясні сльози змивали всі ілюзії, всі надії, всю будучину... Навіть фурманові було моторошно, здавалося, що й коні похнюпилися...

Так прибув цей жалісний поїзд до Савинець. Хоч як вони всі держалися, але зразу було ясно, що щось не вийшло добре. Не зважаючи ні на те, що була і пишна китиця невиданих у селі квітів, і чудова бонбоньєра, якої ніколи ні одна панночка у Савиницях не бачила... Тим часом жити далі якось треба.

Аж тепер та убога мати відчула і вповні зрозуміла всі наслідки своєї легковажности в молодих літах. Пригнічую каяття, та не було вороття...

Думаючи про майбутнє, старалася вона дбайливим вихованням забезпечити доньок, щоб могли бути вихователька - гувернантками в міщанських родинах. Через те вчила їх того, чого її колись навчили в фешенебельному пансіоні для шляхетських дівчат. Головною темою були форми поводження, з якими зразу видно, хто вміє триматися по-шляхетськи, а хто ні. Вона їм наглядно показувала, як панна має ввійти до сальону, як привітатися, як сісти, як сказати, як їсти, як держати руки і т. д. — тисячі дрібниць.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА
В ЗДА
ЕКОНОМІЧНА КОМІСІЯ

Наукова конференція

— відбудеться —
в СУБОТУ, 26-го березня 1966 р. в год. 6-ій вечером, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку.

Програма:

1. Відкриття.
2. ПРОФ. М. ВЕЛИЧКІВСЬКИЙ — доповідь на тему: „КОЛГОСПНЕ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО І ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО НА МАЙБУТНЄ".

Вхід вільний.
УПРАВА ЕКОНОМІЧНОЇ КОМІСІЇ НТШ

ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ В ПАССЕЙКУ, Н.Дж.
— влаштовує —

ШЕВЧЕНКІВСЬКУ АКАДЕМІЮ

в неділю, 27-го березня 1966 р.
о год. 4-ій по полудні
в Українській Централі при 240 Говп Евеню.
В програмі:
Святочна промова — студент Андрій Фарміґа.
В мистецькій частині виступлять:
Хор „Рідної Школи", — Пласт — Українська параф. школа св. о. Миколая та Хор „Боян" — диригент: Ярослав Костишин.
УКРАЇНЦІ ПАССЕЙКУ І ОКРУГИ! СВОЄЮ ЧИСЛЕННОЮ УЧАСТЮ ВШАНУЙМО ПАМ'ЯТЬ НАЙБІЛЬШОГО СИНА УКРАЇНИ!

ЗАХОДОМ 86 ВІДДІЛУ СУА в НЮАРКУ, Н.Дж.

„Театр у П'ятницю"

під кер. Володимира Шашаровського з Филаделфії
відіграє комедію на 3 дії М. Бендікса п.н.:

ЛЕГКОДУХ

в неділю, 15-го травня 1966 р.
О ГОД. 6-ІЙ ВЕЧ.
в залі Vailsburg Highschool при Ivy Street в Нюарку, Н.Дж.

В ГОЛОВНИХ РОЛЯХ:
МАРІЯ ЛИСЯК, ЮЛІЯ ШАШАРОВСЬКА, ЄВГЕН ЛЕВИЦЬКИЙ, ВОЛОДИМИР МЕЛЬНИК І ВОЛОДИМИР ШАШАРОВСЬКИЙ.
• Режисер: Володимир Шашаровський
• Декорації: Василь Сердюк
Квитки до набуття: „Дніпро", Сенфорд Еве., тел. 373-8783

ОКРУЖНА РАДА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ в НЮ ЙОРКУ
— запрошує на —

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

який відбудеться
дня 27-го березня 1966 р.
о год. 4:30 по полудні
в Літературно-Мистецькому Клюбі, 149 Друга Евеню — під кличем:

„ЗНАЙМО ЖІНОЧУ ТВОРЧІСТЬ"

Програма:
Відкриття — п-і ОКСАНА ГАВРИЩАК РАК
Обговорення книжок жіночого пера, що появились протягом останніх трьох років. Участь беруть:
П-і ЛІДІЯ БУРАЧИНСЬКА
П-і ІРИНА ІВАНЧИШИН
П-ні ОЛЕКСАНДРА РІЗНИК
П-і НАТАЛЯ ЧАПЛЕНКО
Доповіді будуть ілюстровані мистецьким читанням.
Програму веде: п-і ОЛЬГА СОНЕВИЦЬКА
Після програми спільний чай.
ВИСТАВКА КНИЖОК! ПРОДАЖ КНИЖОК!

Відділи УНСоюзу Басейну Твердого Вугілля!

В неділю, 27-го березня 1966 року
в год. 2:00 по полудні
в ST. MICHEL CLUB HOUSE
у FRACKVILLE, Pa.
— відбудуться —

ОКРУЖНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

в яких повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делеґати та Представники наступних Відділів УНСоюзу:

Бервик 164, 333	Магоней Плейн 28,365
Централія 90	Мек Аду 7
Колдейл 201	Майнерсвил 78, 265
Фреквил 242, 382	Мт. Кармел 2
Фріленд 429	Нортгумберленд 357
Гезлетон 85, 314	Шамокін 1
Магоней Сиі 305	Шенандоаг 98
	Ст. Клер 9, 31, 228

В ПРОГРАМІ:
1. Звіти Окружної Управи.
2. Праця і стан Округи — доповідь С. Гавриша, обл. організатора УНС
3. Праця і стан УНСоюзу в 1965 році — доповідь Йосипа Лисогора, гол. предсідника
4. 26-та Конвенція і зв'язані з нею завдання та обов'язки Відділів та конвенційних делеґатів.
5. Святочне вручення ювілейних союзових відзнак.

•

У Зборах візьмуть участь:
Йосип ЛИСОГІР — головний предсідник УНС
Степан ГАВРИШ — обласний організатор УНС
До участи в Зборах запрошені також всі Члени УНСоюзу, Члени парафії св. Івана та широкий загал Українського Громадянства цілої околиці.
М. ГЕНТИШ, гол. О. К.
Іван ПЕТРУНЦЬО, секретар
Волтер ЧЕРНЕГА, місто-голова О. К.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Аллентавн, Па.

ВІДЗНАЧЕНО СІЧНЕВІ РОКОВИНИ

З приводу Роковин Соборности й незалежности УНРеспубліки, в просторій Залі Зінґербанд, 227, 5-та вулиця, спільними організованими заходами: УККА, Союзу Прихильників Державного Центру УНРеспубліки, ОЧСУ, ОДВУ, „Зарева", „Оборони Лемківщини" та всіх діючих політичних середовищ і організацій Лігайвейської округи, 6 лютого о 7-ій год. вечора, відбулась Святочна Академія - Концерт, в якій взяли участь посадники міст: Аллентавну, Ветлегему, Нортгемптону, Істону і Палметону, та духовенство й маси українців.

— Свято розпочалося співом американського гимну, що відспівав Лігайвейський чоловічий хор в супроводі акомпаніяменту на роялі.

Вступне слово сказав о. Стефан Тиханський. Авдиторію привітав посадник міста Аллентавну п. Брейсі і д-р Микола Рибак, пані Дж. Райт по-англійськи та інж. Йосип Клисяк по-українськи. Доповідь інж. Клисяка зосередила увагу слухачів і перенесла їх у вир боротьби за Українську Незалежність. Слухачі обдарували прелеґента щедрими оплесками.

В мистецькій частині взяв участь Лігайвейський чоловічий хор під проводом дириґента проф. Володимира Двораківського, який виконав пісні українських композиторів. Хор під рукою талановитого дириґента дав присутнім відчути красу і силу української пісні. Такий хор міг би з успіхом співати на більших сценах.

Артистка Ольга Цеґельська з піднесенням продеклямувала вірш „Україні!". Солістка п-ні Люся Гентиш в супроводі акомпаніяменту на роялі виконала „Київський вальс" і „Вечірню пісню". Артистка ще молода й надійна. Її виступ був окрасою всієї Академії.

Танцювальний ансамбль Української Молоді Аллентавну під проводом балетмайстра Йосипа Дунайського майстерно виконав кілька танків, які викликали на залі гучні оплески.

Інж. Йосип Клисяк відчитав резолюції, в яких домагається:

1. Щоб ЗДА, як єдиний оборонець миру і волі в світі зайняли виразніше станови ще щодо поневолених народів.
2. Щоб Конгрес ЗДА встановив постійний комітет для справ поневолених націй.
3. Щоб Уряд ЗДА започаткував перед Об'єднаними Націями дослідження московського колоніялізму, і щоб ЗДА допомагали поневоленим народам в їхній боротьбі за свободу.

Резолюції були одноголосно схвалені присутніми — о. Василь Чекалюк сказав: „Місія українців, що опинилися за кордонами Рідної Землі, відповідальна. Перебуваючи в Країні Волі, слід нести світові правду про наш український нарід та бути справжніми амбасадорами української нації на визвольному фронті Української Народньої Республіки".

Святочну Академію закінчено спонтанним співом національного гимну: „Ще не вмерла Україна!".

Кость Слобідський

На внутрішньому фронті

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тував Грецію та Туреччину, а може навіть цілу Західню Европу.

1-го березня ц. р. появилася чергова стаття теоретика ліволіберального табору В. Ліпмена під заголовком „Здається, жадаємо безумовної капітуляції". Такою є, на його думку, відмова вашингтонського Уряду признати В'єтконґові право мати окрему делеґацію в майбутніх мирових переговорах, бо „треба створити такі матеріяльні умовини, в яких об'єднаний В'єтнам, правдоподібно, під режимом Го Чі Мінга, що є національним провідником цієї країни, міг бути невтральним та мілітарно незалежним від Китаю".

З цієї заяви виходить, що ліві ліберали, не зважаючи на всі свої невдачі, не хочуть признатися до поразки. Вони глухі на всі правні, політичні та моральні арґументи і заповідають, що й далі вестимуть кампанію проти війни у В'єтнамі.

Історичні прецеденти показують, що таке доктринерство і засліплення не раз приводило до упадку суспільні і політичні групи з такими прикметами. Вважаємо, що ліволіберальний табір не буде винятком з цього правила, хоч такий вислід може прийти після більших потрясень та по упливі довшого часу.

НЕЗАБАРОМ ПОЯВИТЬСЯ ДРУГА КНИЖКА

„Українські народні мелодії"

д-ра З. Лиська

Третя книжка в приготуванні. Цілість обійматиме 10 томів. Цей науково впорядкований кодекс 11,500 українських народних пісень можна ще набути вплачуючи дол. 10.00 за останній том і 10.00 долярів за книжку, яку негайно висилаємо. Замовлення слати:

СВОБОДА
83 Гренд Ст. Джерзі Сити, Н. Дж.

ВІДЗНАЧУЮТЬ 15-РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТИ В. ВИННИЧЕНКА

Ню Йорк. — Комісія для збереження і вивчення спадщини Володимира Винниченка при Українській Вільній Академії Наук влаштовує прилюдне засідання, присвячене 15-річчю з дня народження В. Винниченка. У програмі вступне слово Григорія Костюка і спомин Зінovії Туркало про відвідини письменника в його посілості „Закутку" у Франції. Музей-архів УВАН організує виставку пейзажів Володимира Винниченка. Обидві імпрези відбудуться в неділю, 27-го березня, о годині 5-ій після полудня в будинку Академії в Ню Йорку при вул. В. Сотій ч. 200. Виставка відбувається у верхній залі.

ТІЛЬКИ ЗА $ 1

пересланого нам готівкою в листі, одержите річник „Ми і Світ" (640 сторінок друку) за 1965 рік, або (якщо бажаєте) будь-який із річників від 1955 року. Також за 1 дол. можемо вислати дві книжки новель Чечка й Л. Коваленко (260 стор. друку) Просимо долучити 10¢ марками на поштову оплату.

MY i SVIT
2263 Bloor St. West
Toronto 9, Ont., Canada

✝

В СЬОМУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Незабутньої Дружини

св. пам.

МАРІЇ ВАЛІЙСЬКОЇ

будуть відслужені

ПАНАХИДИ

ЗА ВІЧНИЙ СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ:

1. у П'ЯТНИЦЮ, 25-го БЕРЕЗНЯ ц.р. в год. 1-ій по полудні на місці її вічного спочинку на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н.Дж.
2. у НЕДІЛЮ, 27-го БЕРЕЗНЯ ц.р. після Служби Божої, в Катедральному Храмі св. Володимира, 160 Захід 82-го вул., у Ню Йорку.

•

Прошу Друзів Покійної в ці дні спільно зі мною вшанувати Її світлу Пам'ять.

Аркадій ВАЛІЙСЬКИЙ

Замість квітів на могилу
бл. п. **ОЛЕКСАНДРА ТАРАСА РИЦАРА**
нашого Незабутнього, Дорогого Приятеля, складаємо $25.00 на УВАН в Ню Йорку.

ОЛЕКСАНДРА і ВАДИМ ЛЕСИЧІ-КІРШАКИ

В пошану блаженної пам'яті

АННИ ГЛАДУН

складаємо на Український Університет в Римі даток в сумі $10.00.

НІНА і ПЕТРО ПЯСЕЦЬКІ.

В П'ЯТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ

колишнього УСС,

президента УККА та головного предсідника УНСоюзу,

БЛ. П.

Дмитра ГАЛИЧИНА

відправиться

ПАНАХИДА

в суботу, 26-го береня 1966 року

в год. 7:30 вечора (по Вечірні),
в Церкві СВ. ЮРА — при Схід 7-ій вулиці в НЮ ЙОРКУ

ПРО ЩО РІДНЮ І ЗНАЙОМИХ ПОКІЙНОГО ПОВІДОМЛЯЮТЬ

ДРУЖИНА і БРАТТЯ

Вінніпеґ, Канада

НОВА ДИРЕКЦІЯ ОСЕРЕДКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ Й ОСВІТИ

При кінці 1965 року відбулися загальні збори Осередку Української Культури й Освіти у Вінніпегу, в яких взяли участь члени і делеґати з цілої Канади. На загальних зборах прийнято звіти уступаючої дирекції та уділено абсолюторію. Під оплески перевибрано одноголосно президентом Осередку на чергових три роки сенатора Павла Юзика. До складу дирекції ввійшли: д-р М. Мандрика, д-р Ізидор Глинка, інж. А. Качор, д-р Я. Рудницький, мгр І. Геврик, дир. В. Климків, п-і А. Вах, д-р М. Марунчак, З. Гаврилюк, п-і І. Зельська, п-і Люба Паньків, М. Оброца, п-і Тетяна Кошиць, Лев Молодожанин, п-і Е. Симчич, М. Плавюк, п-і С. Савчук, Гнат Поворозник, і М. Лисий.

15 грудня нововибрана дирекція уконстатувала слідуючу дирекцію: Сенатор Павло Юзик — президент, а його заступники д-р М. Мандрика і д-р М. Марунчак, секретар — пані А. Вах, касир — інж. А. Качор.

І на загальних зборах і на першому засіданні дирекції обговорено пляни праці Осередку, справу приміщення бібліотеки й архіву, прийняття дарів, закупу книжок та влаштування чергових Вищих Освітніх Курсів Українознавства, які плянуються на липень і серпень 1966 року. На директора бібліотеки й архіву покликано одноголосно довголітнього директора осередку пані Тетяну Кошиць, якій висловлено рівночасно окрему подяку за її віддану працю для цієї установи.

М. М.

СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ (СУЖА)

з глибоким жалем і смутком сповіщає про смерть свого члена-основника, колишнього начального редактора щоденника „Діло", колишнього заступника голови Товариства Українських Журналістів і Письменників у Львові, видатного репрезентанта української журналістичної професії.

✝

БЛ. П. РЕДАКТОРА

ВАСИЛЯ МУДРОГО

Помер у Йонкерсі в суботу, 19-го березня 1966, точно у 73-ті роковини свого народження. Похорон у середу, 23. березня 1966 у Йонкерсі, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА СУЖА

ГОЛОВНА РАДА НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ІМ. ШЕВЧЕНКА
— і —
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗДА
діляться з членством і прихильниками української вільної науки сумною вісткою, що 19. березня 1966 р. помер на 73 році життя

✝

сл. п. ВАСИЛЬ МУДРИЙ

дійсний член НТШ, парламентарист, б. голова УНДО, б. віце-маршалок Сойму, б. голова ЦПУЕ в Німеччині, директор канцелярії УККА, журналіст та визначний громадсько-суспільний діяч

Похорон відбудеться в середу 23-го березня 1966 р. з церкви св. Михаїла на цвинтарі в Йонкерсі.

•

Вічна Йому Пам'ять!
Вп. Дружині складаємо найщиріші вислови співчуття в її тяжкому горю.

ЕКЗЕКУТИВА і ДИРЕКЦІЙНА РАДА
ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ
ПОВІДОМЛЯЄ З СУМОМ
ВСІХ ЧЛЕНІВ І ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО
ПРО НЕНАДІЙНУ СМЕРТЬ
ДОВГОЛІТНЬОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО ДИРЕКТОРА З.У.А.Д.КОМІТЕТУ,
ВИЗНАЧНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬНОГО, ПОЛІТИЧНОГО,
ГРОМАДСЬКОГО І КУЛЬТУРНОГО ДІЯЧА

✝

Василя Мудрого

І СКЛАДАЄ СВОЄ ГЛИБОКЕ СПІВЧУТТЯ ДРУЖИНІ ПОКІЙНОГО ЯРОСЛАВІ.

Українська Національна Спільнота в З'єдинених Державах Америки, її Центральні і Місцеві Організації, Товариства і Установи, об'єднані в Українському Конгресовому Комітеті Америки, його керівні органи, Відділи і Головна Канцелярія, сумують втратою, що сталася 19-го березня 1966 року, коли Волею Всевишнього відійшов від нас у вічність Громадянин, політичний діяч, заслужений журналіст і Голова Української Парляментарної Репрезентації та Віце-маршал у Польському Соймі, а згодом в роках еміграції Голова ЦПУЕ в Німеччині, а в ЗДА Член Політичної Ради, довгі роки співробітник і згодом керівник Головної Канцелярії Українського Конгресового Комітету Америки

✝

ВАСИЛЬ МУДРИЙ

народжений 19 березня 1893 року у Вікні, повіт Скалат, Західня Україна

Схиляючись у жалю і пошані перед Тінями Покійного, висловлюємо співчуття Достойній Дружині-Вдові і Рідним тут та Родині в Україні. Пам'ять про Нього збережеться в анналах українського громадського і політичного життя там і тут.

Хай спочине по трудах у Бозі в цій вільній землі, що на ній закінчив останній етап свого життєвого шляху і останні хвилини труду для Української Спільноти.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

Ню Йорк, 19 березня 1966 року.

✝

Ділимося сумною вісткою, що з Волі Всевишнього упокоївся в Бозі 21-го березня 1966 р. на 76-му році життя наш Дорогий Тато і Дідусь

бл. п. Протодіякон о. МИКОЛА ДУШКО

Тіло спочиває в катедрі св. Тройці, 359 Брум вул. в Ню Йорку.

ПАНАХИДИ будуть відправлені о год. 7-ій вечром у ВІВТОРОК 22-го та в СЕРЕДУ, 23-го березня.

В ЧЕТВЕР, о год. 9-ій ранку ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ. Після Літургії і Заупокійних відправ перевезення Тлінних Останків Покійного на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
НЕОНІЛЯ і ОЛЕКСІЙ ДІДУХ, дочка і зять
ВАЛЕНТИНА і ЛЕОНІД ПАХОЛЮК, дочка і зять
АЛЛА і ДЖОНАКАН БЕМБРІДЖ, внучка з чоловіком

Іван Зазворський переобраний...

(Закінчення зі сто. 1-ої.)

дія в складі Михайла Колодруба — голови та Романа Гараса — секретаря, перевела вибір нової управи, яку очолив І. Зазворський. На заступника голови обрано Ст. Колодруба, на секретаря М. Шишку, а на касира Р. Гараса. Після цього обласний організатор Ст. Гавриш виголосив доповідь про працю аллентавської округи в минулому році та її здобутки у передконвенційній кампанії. В цій кампанії округа здобула більше членів, як у попередніх роках, за що приявні щиро дякували доповідачеві, який в минулому році допомагав Відділам округи у їх праці, а зокрема у придбанні нових членів. Ст. Гавриш подав характеристику Відділів, їх успіхи та невдачі й торкнувся нових завдань, зв'язаних з недалекою конвенцією УНС. В імені сусідньої філядельфійської округи, якої головою є Ст. Гавриш, він запросив делеґатів місцевої округи разом із філядельфійськими, вибратися в далеку дорогу на конвенцію в Шикаґо спільним поїздом, а також подбати, щоб знимки всіх делеґатів знайшлися в конвенційній книзі. Окремо заохочував він взяти участь у крайових змаганнях УНСоюзу в круглях, які відбудуться у Алеквипі, Па. 29-го і 30-го квітня цього року.

На закінчення зборів промовляв гол. секретар Ярослав Падох. Він дав огляд праці УНСоюзу в минулому міжконвенційному чотириріччю, а зокрема в минулому році. УНСоюз може з вдоволенням дивитися взад, твердив промовець, бо за той час помітно зросло його членство, покращала його асекураційна праця, видатно збільшилося його майно, а його громадська роля змінціла. У всіх загально громадських акціях, чи то в будові пам'ятника Шевченкові, чи в піддержці УККА, чи у видавничій діяльності УНС, за взором раніших десятиріч, стояв на чолі української громади в Америці, беручи на себе найбільші тягарі й відповідальність. Не останнім виявом загальногромадської праці УНС й дбайливости за цілість українських справ є видання книжки „Масмо Кардинала" та акція допомоги здійснити задум нашого Верховного Архиєпископа будови приміщення для Українського університету в Римі. Окремо торкнувся доповідач обов'язків усіх відділів округи в цій конвенційній кампанії за дальшу розбудову УНСоюзу. Особливий обов'язок усіх делеґатів придбати до конвенції бодай 10 членів, не звільняє від давніх обов'язків їх Відділів і відділових урядовців, яких прикладна активність наперед, ще перед конвенцією, приготує її повний успіх. Після цього гол. секретар та обл. організатор С. Гавриш святочно передали І. Зазворському та пані Анні Гарас з Бетлегему срібні ювілейні союзові відзнаки за їх заслуги для УНС, пані Анні Пипюк, заслуженій секретарці з Аллентавну, бронзову відзнаку. Підмічено також взірцеву допомогу своїй дружині — секретарці її мужа п. Романа Гараса та других союзових діячів - подругів Колтонюк, С. Колодруба, М. Шишки і інших.

Показ цінностей української культури

Парма, Огайо. (зра). — 27 і 28-го лютого відбулась тут у приміщеннях Української Католицької Школи ім. св. Йосафата виставка творів відомих українських малярів і скульпторів. Уаштовано її заходами жінок українських лікарів в Огайо під патронатом Сестри М. Орести, ЧСВВ, директора цієї Школи.

Адміністративним керівником виставки була п. Надія Дейчаківська. Близько 60 експонатів українського малярства і скульптури отримано з приватних збірок українців в Огайо. Ціллю виставки було познайомити тут роджених українців, нашу шкільну молодь та учительський збір нашої неповно-середньої школи в Пармі з творами української культури, що їх привезено в Америку. Серед образів звертали на себе увагу оригінальні твори О. Архипенка з малої пінакотеки д-ра Володимира Возняка та образи О. Грищенка. Окремою уважливістю публіки втішались образи Якова Гніздовського, який закріпив свою творчістю визначне місце між сучасними малярами цього континенту і є нотований у книзі визначних людей Америки „Гу із Гу". Були заступлені деякі праці С. Борачка, Л. Гуцалюка, М. Кричевського, Г. Мазепи, М. Мороза, Л. Морозової, О. Новаківського, І. Труша, як також С. Кіндзерявого - Пастухова, М. Бутовича, О. Кульчицької, Р. Пачовського, Б. Певного та інших.

Українську скульптуру репрезентували О. Архипенка „Фіґура в просторі", Григора Крука „Сидяча фіґура", С. Литвиненка „Лірник", М. Черешньовського „Модерна Мадонна" та К. Мілонадіса „Кінетика". Уроджений 1926 року в Україні Константин Мілонадіс є професором скульптури в Університеті Нотр - Дейм, в Індіяні.

Мистецьким керівником вистави був Володимир Свириденко, учитель мистецтва в Середній Школі м. Стронґсвил коло Клівленду. Його власні малярські твори допущено на 141 Річну Виставку Американської Національної Академії Малярства, яка відбувається до 20-го березня 1966 в ґалеріях Ню Йорку при 1083 П'ята Евню.

Виставку відвідало першого дня близько 500 людей та 500 учнів нашої школи, яким пояснення давала п. Таня Осадца. Клівлендські щоденники „Клівленд Прес" та „Плейн Ділер" відмітили 25 і 27-го лютого ц. р. нашу виставку, як окрему подію дня, під великими наголовками. При цій нагоді постала ідея влаштувати велику виставку українського малярства в Клівлендському Музею Мистецтв.

ЦІЛЮЩІ ДЖЕРЕЛА

Поблизу річки Хоморй (Полонне, Хмельницької області) виявлено підземні джерела, вода яких має високий показник умовних одиниць родону.

Своїми лікуваль. властивостями полонська родонова вода не відрізняється від лікувальної води у Хмільниках на Вінниччині і набагато переважає цхалтубську на Кавказі. (З „Радянської України" 19 лютого).

ТАРЗАН, ч. 5 594. Білий із рушницею!

...NIGHT FELL, AND TARZAN SLEPT PEACEFULLY IN THE CROTCH OF A SHELTERING TREE--

SUDDENLY A SHOT RANG OUT IN THE NIGHT!!

THE APE-MAN SPED TO INVESTIGATE--AND FOUND A WHITE HUNTER HOLDING THE MEMBERS OF HIS SAFARI AT BAY!

Запала ніч, і Тарзан спокійно заснув в розгалуженні дерева.

Нагло чути було постріл вночі...

Мавполюд поспішив, щоб розвідати... І побачив, що білий ловець тримав членів свого сафарі на належній віддалі.